

UCHWAŁA Nr XLVII/436/2024
RADY POWIATU ALEKSANDROWSKIEGO
z dnia 27 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 107) oraz art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021r., poz. 1249 z późn. zm.¹), uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się do realizacji Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Uchyla się uchwałę Nr XXII/229/2021 Rady Powiatu Aleksandrowskiego z dnia 31 marca 2021 roku w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2028.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Aleksandrowskiemu.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Powiatu
Arkadiusz Świątkowski
Arkadiusz Świątkowski

11-336 RADCA PRAWNY
Anna T. Szykreichel

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2023 poz. 289, poz. 535, poz. 1606

Załącznik do Uchwały Nr XLVII/436/2024
Rady Powiatu Aleksandrowskiego
z dnia 27 marca 2024 r.

*POWIATOWY PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY
DOMOWEJ*

I

*OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH
PRZEMOCY DOMOWEJ*

NA LATA 2024– 2030

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim 2024 r.

WSTĘP

W związku z wejściem w życie przepisów zmieniających ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie i niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 535), określenie przedmiotu ustawy otrzymuje brzmienie: "o przeciwdziałaniu przemocy domowej".

W wyniku wprowadzonych zmian ustawa określa:

- 1) zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej,
- 2) zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej,
- 3) zasady postępowania wobec osób stosujących przemoc domową.

Nowelizacja ustawy rozszerza formy przemocy domowej. Obok przemocy fizycznej, psychicznej i seksualnej, wprowadzono dwie kolejne formy tj. przemoc ekonomiczną i cyberprzemoc.

Realizując obowiązek wynikający z art. 6 ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U z 2021r. poz. 1249 z późn. zm.) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim opracowało Powiatowy program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej, zwany dalej Programem.

Program realizuje jeden z celów Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2019 – 2028, a mianowicie zapewnienie profesjonalnej pomocy w postaci poradnictwa specjalistycznego rodzinom dotkniętym kryzysem, a także przeciwdziałanie dysfunkcjom społecznym poprzez zapewnienie pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej i poradnictwa rodzinnego, ze szczególnym uwzględnieniem osób doznających przemocy domowej.

I. PODSTAWOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ

Przemoc domowa to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udrczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej (ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z późn. zm.).

Przemoc domowa może przybierać następujące formy:

1. **Przemoc fizyczna** - obejmuje szeroki wachlarz czynności: to nieprzypadkowe bicie, potrząsanie, ciągnięcie za włosy, aż po przypalanie, duszenie, topienie i użycie broni. Ma wywołać lęk lub stanowić karę za złamanie reguł ustanowionych przez sprawcę.
2. **Przemoc psychiczna** - to stałe upokarzanie, ciągłe zwracanie uwagi, odrzucanie, terroryzowanie, straszenie, izolacja od rówieśników i członków rodziny, umniejszanie wartości działań, myśli czy zdolności, a także powtarzające się nękanie lub śledzenie. Ma to na celu pozbawienie ofiary zaufania do siebie i swoich kompetencji w różnych obszarach jej życia. Sprawca może śledzić każdy krok ofiary, kontrolować jej pocztę czy rozmowy telefoniczne, grozić jej, wmawiać, że stanie się coś strasznego, jeśli nie będzie posłuszna.
3. **Przemoc seksualna** - obejmuje całe spektrum zachowań: począwszy od niechcianych seksualnych gestów czy uwag, poprzez wymuszanie pożycia seksualnego, aż do fizycznego uszkodzenia genitaliów.
4. **Przemoc ekonomiczna** - sprawia, że ofiara staje się zależna od partnera i szczególnie podatna na przemoc. Przykłady tej przemocy obejmują ograniczenie dostępu do pieniędzy czy informacji o stanie finansowym rodziny, zmuszanie do proszenia o najmniejsze choćby środki, kłamanie na temat zasobów rodziny, wykradanie pieniędzy, niedopuszczenie do pracy zarobkowej.
5. **Zaniedbywanie dziecka** - obejmować może zarówno jego sferę psychiczną, jak i fizyczną. Jest niezaspokojeniem potrzeb dziecka niezbędnych dla jego prawidłowego rozwoju, związanych z odżywianiem, ubraniem, schronieniem, higieną, opieką lekarską, wykształceniem, a także niezaspokojeniem jego potrzeby miłości, ochrony oraz poczucia bezpieczeństwa.
6. **Cyberprzemoc** - przemoc stosowana przy użyciu urządzeń elektronicznych, takich jak komputer czy telefon, w celu wyrządzenia krzywdy drugiej osobie.

Osoby doznające przemocy domowej doświadczają lęku, bezsilności, przygnębienia i rozpacz. Ich ciało i psychika doznają ostrych urazów i podlegają długotrwałemu procesowi niszczącego stresu i zagrożenia. Przemoc we współczesnym świecie jest zjawiskiem coraz bardziej widocznym i niepokojąco narastającym, któremu należy przeciwdziałać.

Zespół Interdyscyplinarny – grupa specjalistów podejmująca się współpracy celem udzielenia pomocy osobom lub całym rodzinom znajdującym się w kryzysie i dotkniętym problemem przemocy domowej. Działania te skierowane są na rozwiązanie konkretnego problemu. Zespół Interdyscyplinarny powołuje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi.

W celu dokonania diagnozy i oceny sytuacji, w związku ze zgłoszonym podejrzeniem wystąpienia przemocy domowej, Zespół Interdyscyplinarny niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni od

dnia otrzymania zgłoszenia o podejrzeniu wystąpienia przemocy domowej, powołuje grupę diagnostyczno-pomocową.

Do zadań grup diagnostyczno – pomocowych należy między innymi:

- ocena sytuacji domowej osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową,
- realizacja procedury „Niebieskiej Karty”,
- realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową.

Procedura „Niebieskiej Karty” - Procedura obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty i ochrony zdrowia, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy domowej. Interdyscyplinarne podejście do realizacji procedury „Niebieskiej Karty” ma na celu zintensyfikowanie działań wszystkich służb na rzecz poprawy sytuacji osoby dotkniętej przemocą domową. Wspólne opracowanie, przy udziale osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą domową, indywidualnego planu pomocy nie będzie doprowadzało do sytuacji, gdy osobą tą zajmowało się odrębnie kilka instytucji, co w konsekwencji niekiedy skutkowało zniechęceniem, biernością i zmęczeniem osoby doznającej przemocy.

Zakończenie procedury „Niebieskiej Karty” następuje w przypadku ustania przemocy domowej w sposób trwały oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy lub, gdy Zespół Interdyscyplinarny stwierdzi brak zasadności podejmowania działań.

Policja – obok przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, oświaty i ochrony zdrowia – jest zobowiązana do podejmowania działań w przypadku podejrzenia wystąpienia zjawiska przemocy domowej. Działania te podejmowane są w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.

II. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE ALEKSANDROWSKIM

W celu zdiagnozowania problemu przemocy domowej na terenie powiatu aleksandrowskiego Centrum zebrało dane z Zespołów Interdyscyplinarnych funkcjonujących w poszczególnych gminach, Komendy Powiatowej Policji w Aleksandrowie Kujawskim oraz Kuratorskiej Służby Sądowej w Aleksandrowie Kujawskim.

Wykorzystano również dane z ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu aleksandrowskiego zawarte w sprawozdaniu z realizacji Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Aleksandrowskim za lata 2021-2023.

Z uzyskanych danych wynika, że w każdej gminie na terenie powiatu aleksandrowskiego funkcjonują Zespoły Interdyscyplinarne, w skład których wchodzi przedstawiciele jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz kuratorzy sądowi. Zespół Interdyscyplinarny podejmuje działania w stosunku do osób i rodzin dotkniętych przemocą domową, ale również inicjuje działania w stosunku do zewnętrznych podmiotów i instytucji zajmujących się zjawiskiem przemocy domowej.

Tabela 1: Zjawisko przemocy domowej w Powiecie Aleksandrowskim.

		2021	2022	2023
Liczba prowadzonych procedur „Niebieskiej Karty”		124	104	119
Liczba zainicjowanych procedur „Niebieskiej Karty” ogółem		91	85	90
przez:	policję	86	80	75
	jednostkę pomocy społecznej	4	5	9
	gminną komisję rozwiązywania problemów alkoholowych	0	0	0
	ochronę zdrowia	0	0	1
	oświatę	1	0	5
	inne	0	0	0
Liczba zakończonych procedur „Niebieskiej Karty”		75	52	61
Liczba sprawców przemocy - ogółem		88	87	108
w tym:	kobiet	6	2	9
	mężczyzn	82	85	99
	dzieci	0	0	0
Liczba ofiar przemocy domowej - ogółem		140	120	150
w tym:	kobiet	93	80	89
	mężczyzn	7	7	10
	dzieci	40	33	51
Rodzaje przemocy domowej ogółem		128	133	158
w tym:	fizyczna	48	43	57
	psychiczna.	80	87	83
	seksualna	0	0	5
	ekonomiczna	0	0	4
	Inne	0	3	9

Źródło: Dane Zespołów Interdyscyplinarnych z powiatu aleksandrowskiego.

Z danych wykazanych przez Zespoły Interdyscyplinarne z terenu powiatu aleksandrowskiego wynika, iż w latach 2021 – 2023 prowadzono łącznie 347 procedur „Niebieskiej Karty”, najwięcej w 2021 roku - 124 „Niebieskie Karty”, najmniej w 2022r. - 104 „Niebieskie Karty”. Wpływ na te statystyki miała z pewnością pandemia COVID - 19. Wówczas znacznie ograniczone były możliwości zauważenia przemocy domowej. Nauka zdalna, praca zdalna, ograniczały bezpośredni kontakt z drugim człowiekiem.

Na przełomie badanych lat widać, że najwięcej „Niebieskich Kart” wszczynala Policja podczas przeprowadzanych interwencji. Spośród 266 procedur „Niebieskiej Karty”, aż 241 zainicjowanych było podczas interwencji Policji.

Jednocześnie należy zauważyć, iż jednostki pomocy społecznej oraz oświaty samodzielnie wszczynają procedurę „Niebieskiej Karty”, a co za tym idzie wzrasta świadomość wśród instytucji pracujących z dziećmi bądź na rzecz dobra dzieci, że one mogą, a wręcz powinny reagować na krzywdę dzieci i wszczynać procedurę „Niebieskiej Karty” oraz zgłaszać do właściwych terytorialnie Zespołów Interdyscyplinarnych.

W latach 2021-2023 najczęściej występującą formą przemocy była przemoc psychiczna. Na 419 przypadków w 250 przypadkach występowała przemoc psychiczna, która najczęściej była połączona z przemocą fizyczną, występującą w 148 przypadkach. W statystykach Zespołów Interdyscyplinarnych wykazano, iż w 2023r. odnotowano 4 „Niebieskie Karty” założone z powodu przemocy ekonomicznej i 5 „Niebieskich Kart” założonych z powodu przemocy seksualnej.

Z danych zawartych w Tabeli Nr 1 wynika, że sprawcami przemocy są głównie mężczyźni. W latach 2021 - 2023 wykazano łącznie 266 mężczyzn stosujących przemoc domową i 17 kobiet stosujących przemoc domową. W ostatnim roku objętym badaniami tj. 2023r. nastąpił wzrost ilości kobiet stosujących przemoc domową.

Tabela 2. Stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” na terenie gmin z powiatu aleksandrowskiego.

Lp.	OPS	Liczba prowadzonych Niebieskich Kart				Liczba zakończonych Niebieskich Kart			
		2021	2022	2023	Średnia	2021	2022	2023	Średnia
1.	Aleksandrów Kuj.	31	25	27	27,66	24	18	18	20
2.	Aleksandrów Kuj. (MOPS)	39	29	32	33,33	21	9	13	14,33
3.	Ciechocinek	20	21	24	21,66	7	5	11	7,66
4.	Raciążek	5	10	4	6,33	4	8	4	5,33
5.	Nieszawa	6	5	10	7	4	1	5	3,33
6.	Waganiec	10	6	7	7,66	3	6	5	4,66
7.	Koneck	4	3	6	4,33	4	1	2	2,33
8.	Bądkowo	6	2	6	4,66	6	2	1	3
9.	Zakrzewo	3	3	3	3	2	2	2	2

	Ogółem:	124	104	119	115,66	75	52	61	62,64
--	----------------	-----	-----	-----	--------	----	----	----	-------

Źródło: Dane Zespołów Interdyscyplinarnych z gmin powiatu aleksandrowskiego.

Z powyższych danych wynika, iż wśród gmin z terenu powiatu aleksandrowskiego najczęściej procedur „Niebieskiej Karty” w okresie minionych 3 lat realizowały Zespoły Interdyscyplinarne z: Miasta Aleksandrów Kujawski (33,33), Gminy Aleksandrów Kujawski (27,66) oraz Miasta Ciechocinek (21,66), natomiast najmniej realizowały Zespoły Interdyscyplinarne z: Gminy Zakrzewo (3), Gminy Koneck (4,33), Gminy Bądkowo (4,66). W stosunku do założonych procedur „Niebieskiej Karty” najczęściej „Niebieskich Kart” zostało zamkniętych przez Gminę Raciążek (84,20 %) , Gminę Zakrzewo (66,66%) i Gminę Bądkowo (64,37 %). Najmniej procedur „Niebieskiej Karty” zamknęła Gmina Miejska Nieszawa (47,57%) i Gmina Miejska Aleksandrów Kujawski (42,99%).

Liczbę sprawców przemocy domowej w poszczególnych gminach wchodzących w strukturę powiatu przedstawia Tabela Nr 3.

Tabela 3: Liczba sprawców przemocy domowej

Lp.	Gmina/ miasto	2021			2022			2023		
		kobiety	mężczyźni	dzieci	kobiety	mężczyźni	dzieci	kobiety	mężczyźni	dzieci
1.	Aleksandrów Kuj.	1	16	0	1	18	0	1	21	0
2.	Aleksandrów Kuj. (MOPS)	0	19	0	0	20	0	2	23	0
3.	Ciechocinek	0	20	0	1	20	0	1	23	0
4.	Raciążek	0	5	0	0	10	0	0	4	0
5.	Nieszawa	1	5	0	0	5	0	2	8	0
6.	Waganiec	2	9	0	0	6	0	1	6	0
7.	Koneck	2	2	0	0	3	0	0	6	0
8.	Bądkowo	0	3	0	0	1	0	1	5	0
9.	Zakrzewo	0	3	0	0	2	0	1	3	0
10.	Ogółem:	6	82	0	2	85	0	9	99	0
11.	łącznie	88			87			108		

Źródło: Dane Zespołów Interdyscyplinarnych z poszczególnych gmin powiatu aleksandrowskiego.

Z powyższej Tabeli wynika, iż w roku 2023 odnotowano najwyższą liczbę osób stosujących przemoc domową— 108 osób, z czego 99, to mężczyźni i 9 kobiet. Jest to wzrost o średnio 19,45 % w stosunku do roku 2022. Ponadto w stosunku do roku 2022 w 2023 roku wzrosła liczba kobiet

stosujących przemoc domową, lecz jest to nadal znikomy wskaźnik w porównaniu do ilości mężczyzn stosujących przemoc domową.

Z danych zebranych z Zespołów Interdyscyplinarnych wynika, że to kobiety i dzieci w przeważającej mierze doświadczają przemocy domowej. Mężczyźni doznający przemocy domowej nadal stanowią niewielki procent, co ilustruje Tabela nr 4. Dane zawarte w tej Tabeli wskazują również wzrost liczby dzieci, doznających przemocy domowej.

Tabela 4. Osoby doznające przemocy domowej.

Lp.	gmina	2021			2022			2023		
		kobiety	mężczyźni	dzieci	kobiety	mężczyźni	dzieci	kobiety	mężczyźni	dzieci
1.	Aleksandrów Kuj.	26	3	26	16	2	26	19	0	27
2.	Aleksandrów Kuj. (MOPS)	21	1	0	19	0	0	23	2	0
3.	Ciechocinek	19	0	1	20	1	0	22	1	1
4.	Raciążek	5	0	0	9	1	0	3	1	0
5.	Nieszawa	5	1	9	5	1	3	8	2	14
6.	Waganiec	8	1	3	6	0	0	3	2	1
7.	Koneck	3	1	0	2	2	2	5	2	3
8.	Bądkowo	4	0	0	1	0	0	4	0	0
9.	Zakrzewo	2	0	1	2	0	2	2	0	5
10.	Ogółem:	93	7	40	80	7	33	89	10	51
11.	Łącznie:	140			120			150		

Źródło: Dane Zespołów Interdyscyplinarnych z powiatu aleksandrowskiego.

Na podstawie danych uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Aleksandrowie Kujawskim interwencje domowe policji w powiecie aleksandrowskim przedstawiają się następująco.

Tabela 5: Interwencje domowe, a przemoc domowa.

POWIAT ALEKSANDROWSKI	2021	2022	2023
Liczba przeprowadzonych interwencji domowych - ogółem	78	83	82
w tym: dotyczących przemocy domowej (wszczenie procedury „Niebieskiej Karty”)	78	83	82
Liczba interwencji dotyczących przemocy domowej ze względu na miejsce zamieszkania	78	83	82

miasto		43	39	38
wieś		35	44	44
Liczba sprawców przemocy domowej - ogółem		78	83	82
w tym:	kobiet	6	4	2
	mężczyzn	72	79	80
	małoletnich	0	0	0
Liczba sprawców przemocy domowej pod wpływem alkoholu- ogółem		70	72	59
w tym:	kobiet	2	2	2
	mężczyzn	43	63	57
	małoletnich	0	0	0
Liczba ofiar przemocy domowej - ogółem		81	85	92
w tym:	kobiet	69	74	77
	mężczyzn	11	11	6
	dzieci	1	0	9
Poszczególne rodzaje przemocy domowej		137	171	171
w tym:	fizyczna	64	80	72
	psychiczna	73	84	91
	seksualna	0	0	0
	ekonomiczna	0	0	0
	inne	0	7	8

Źródło: Dane Komendy Powiatowej Policji w Aleksandrowie Kujawskim.

Powyższa Tabela wykazuje, że w stosunku do roku 2021 w latach 2022 - 2023 wzrosła liczba interwencji policji dotyczących przemocy domowej. Należy zwrócić uwagę, że z wykazanych przez Komendę Powiatową Policji w Aleksandrowie Kujawskim danych wynika, iż każda interwencja policji dotycząca przemocy domowej kończyła się wszczęciem procedury „Niebieskiej Karty”.

Ponadto analiza powyższych danych wskazuje, że najwięcej interwencji domowych odnotowano na wsiach. Adekwatnie, do danych uzyskanych z Zespołów Interdyscyplinarnych, największą grupę osób doznających przemocy domowej stanowiły kobiety oraz dzieci. Mężczyźni byli głównymi sprawcami

przemocy domowej. Ponadto w latach 2021-2023 najczęściej występującą formą przemocy była przemoc psychiczna a następnie fizyczna.

Jedną z form pracy z osobą stosującą przemoc domową jest dozór kuratora. Poniżej przedstawiamy dane dotyczące prowadzonych dozorów kuratorskich w związku ze stosowaniem przemocy domowej, otrzymane z Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Aleksandrowie Kujawskim.

Tabela 6: Nadzór kuratorski nad sprawcami przemocy domowej.

		2021	2022	2023
Liczba dozorów kuratorskich nad osobami dorosłymi w związku ze stosowaniem przemocy domowej		12	12	10
z podziałem na:	kobiety	1	1	2
	mężczyzn	11	11	8

Źródło: Dane Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Aleksandrowie Kujawskim.

Z powyższych danych wynika, iż w roku 2023 zmalała liczba dozorów kuratorskich nad osobami stosującymi przemoc domową, lecz o 100% wzrosła liczba kobiet stosujących przemoc domową.

Objęcie opieką osób doznających przemocy domowej, w tym kobiet i dzieci, które najczęściej są ofiarami przemocy domowej poprzez wszczęcie procedury „Niebieskiej Karty” stwarza możliwości również pracy ze sprawcą przemocy domowej poprzez realizację programu korekcyjno - edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie, który od 2013 roku był corocznie realizowany przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim.

W celu sprawdzenia efektów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc domową, które ukończyły przedmiotowy program. Działania monitorujące i ewaluacyjne z okresu ostatnich 3 lat (2021,2022,2023) wykazały, że spośród 12 sprawców przemocy domowej, które ukończyły program, ponownie 5 sprawców stosowało przemoc domową.

W 2021 roku z uwagi na fakt, że nie wpłynęła żadna kandydatura na prowadzenie programu korekcyjno – edukacyjnego dla sprawców przemocy w rodzinie, to Powiat zrezygnował z dotacji na realizację programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie.

W związku z tym w poniższej Tabeli prezentujemy dane za rok 2022 i 2023.

Tabela 7: Liczba sprawców przemocy biorących udział w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy w rodzinie w latach 2022 - 2023.

Lp.		2022	2023
1.	Liczba osób, które przystąpiły do programu	10	10
2.	Liczba osób, które ukończyły program	7	5
3.	Liczba osób, które po ukończeniu programu stosujących przemoc	4	1

Źródło: Dane Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim.

Przeprowadzona diagnoza potwierdza fakt, że terapia osób stosujących przemoc domową winna być kontynuowana. Wzrasta ilość interwencji domowych i zakładanych procedur „Niebieskiej Karty”, co oznacza, że na terenie powiatu aleksandrowskiego nasila się zjawisko przemocy domowej. Szczególnie niepokojący jest wzrost przemocy psychicznej, którą trudniej zaobserwować, natomiast osoby doznające przemocy domowej nie są na tyle silne i odważne, aby przeciwstawić się osobie stosującej przemoc domową .

Wobec powyższego niezbędnym elementem zapobiegania zjawisku przemocy domowej jest opracowanie Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030.

III. OGNIWA LOKALNEGO SYSTEMU NA RZECZ PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ W POWIECIE ALEKSANDROWSKIM:

Działania dotyczące przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej powinny być prowadzone we wszystkich jednostkach na terenie powiatu, które w ramach swoich zadań zajmują się ochroną, edukacją oraz wsparciem rodziny i jej członków. Niezbędna jest chęć współpracy między osobami fizycznymi i instytucjami działającymi w niniejszym obszarze. We współpracy na rzecz rodzin dotkniętych przemocą domową należy stosować się zasadą interdyscyplinarności, zgodnie z którą wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów o różnych zawodach, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji. Kluczowa jest praca zespołowa i współpraca w Zespołach Interdyscyplinarnych funkcjonujących na szczeblu gminnym.

W skład lokalnego systemu na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w Powiecie Aleksandrowskim wchodzi:

1. Starostwo Powiatowe w Aleksandrowie Kujawskim,
2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim,
3. Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Aleksandrowie Kujawskim,
4. Ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu aleksandrowskiego,
5. Zespoły Interdyscyplinarne z terenu powiatu aleksandrowskiego,
6. Punkt Konsultacyjny dla Osób doznających przemocy domowej przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim,
7. Komenda Powiatowa Policji w Aleksandrowie Kujawskim,
8. Sąd Rejonowy w Aleksandrowie Kujawskim,
9. Prokuratura Rejonowa w Aleksandrowie Kujawskim,
10. Placówki oświatowe,
11. Organizacje pozarządowe działające na rzecz rodziny,
12. Zakłady opieki zdrowotnej,
13. Gminne i miejskie komisje rozwiązywania problemów alkoholowych,
14. Związki wyznaniowe i kościoły.

Niezbędnym elementem współpracy w/w podmiotów w celu ograniczenia zjawiska przemocy domowej w Powiecie Aleksandrowskim jest wyznaczenie celów działania na rzecz rodzin doznających przemocy domowej, a także ochronę rodzin zagrożonych przemocą domowa.

IV. CELE PROGRAMU

CEL GŁÓWNY

Zwiększenie skuteczności działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej.

Cel Szczegółowy Nr 1

Zwiększenie świadomości i wrażliwości społecznej wobec zjawiska przemocy domowej.

Działania:

1. Promowanie nieagresywnych zachowań poprzez rozpowszechnianie ulotek/broszur.
2. Pogłębianie wiedzy na temat zjawiska przemocy domowej poprzez organizowanie spotkań, pogadanek na temat zjawiska przemocy domowej (zapobiegania powstawaniu zjawiska przemocy domowej, pomoc osobom doznającym przemocy domowej i osobom stosującym przemoc domową).
3. Upowszechnianie informacji o formach wsparcia oraz o instytucjach i placówkach udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej .

4. Aktualizowanie na stronach internetowych powiatu informatora zawierającego bazę teleadresową podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących działania wobec osób stosujących przemoc domową.

Adresaci: instytucje działające na rzecz rodziny, społeczeństwo lokalne.

Realizatorzy: Starostwo Powiatowe w Aleksandrowie Kujawskim, PCPR w Aleksandrowie Kujawskim, Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Aleksandrowie Kujawskim, ośrodki pomocy społecznej, policja, pedagodzy i wychowawcy ze szkół z terenu powiatu aleksandrowskiego, organizacje pozarządowe.

Termin realizacji działań – czas realizacji Programu lata 2024 – 2030.

Cel Szczegółowy Nr 2

Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom/ rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy domowej.

Działania:

1. Poradnictwo specjalistyczne – w tym socjalne, prawne, psychologiczne, pedagogiczne z zakresu przemocy domowej.
2. Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej i innymi instytucjami – wymiana informacji i podejmowanie wspólnych działań w ramach udzielenia kompleksowej pomocy osobom doznającym przemocy domowej.
3. Informowanie o procedurze „Niebieskiej Karty”.
4. Zapewnienie bezpiecznego schronienia osobom doznającym przemocy domowej.
5. Rozpowszechnianie informacji o pomocy, jaką mogą uzyskać osoby doznające przemocy domowej w Powiecie Aleksandrowskim.
6. Zapewnienie ochrony dzieciom w trybie art. 12 a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Adresaci: osoby doznające przemocy domowej i świadkowie przemocy oraz społeczeństwo lokalne.

Realizatorzy: PCPR w Aleksandrowie Kujawskim, ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu aleksandrowskiego, Policja, Sąd, Prokuratura, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, szkoły.

Termin realizacji - czas realizacji programu lata 2024– 2030.

Cel Szczegółowy Nr 3

Zapobieganie stosowania przemocy fizycznej, psychicznej, ekonomicznej, seksualnej, cyberprzemocy przez osoby stosujące przemoc domową.

Działania:

1. Realizacja wobec osób stosujących przemoc domową programu korekcyjno-edukacyjnego zmierzającego do zaprzestania stosowania przemocy domowej w warunkach wolnościowych.
2. Monitorowanie i ewaluacja zachowań osób stosujących przemoc domową po zakończeniu programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.
3. Współdziałanie instytucji i organizacji pozarządowych w sprawie kwalifikacji do udziału w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.
4. Realizacja programu psychologiczno-terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych.
5. Realizacja Powiatowego programu działań profilaktycznych mających na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową.

Adresaci: osoby doznające przemocy domowej i osoby stosujące przemoc domową.

Realizatorzy: PCPR w Aleksandrowie Kujawskim, ośrodki pomocy społecznej z terenu Powiatu Aleksandrowskiego, Zespoły Interdyscyplinarne, Policja, Sąd, Prokuratura, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, organizacje pozarządowe.

Termin realizacji - czas realizacji programu lata 2024 – 2030.

Realizacja powyższych celów szczegółowych wpłynie na zwiększenie świadomości społecznej o zjawisku przemocy domowej oraz ograniczy skalę problemu i skutków przemocy domowej w Powiecie Aleksandrowskim. Ponadto przyczyni się do podejmowania kompleksowych działań ukierunkowanych zarówno na ochronę osób doznających przemocy domowej, jak i na edukowanie osób stosujących przemoc domową i korygowanie ich agresywnych postaw i zachowań.

V. PRZEWDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności działań na rzecz osób stosujących przemoc domową oraz ochrony osób doznających przemocy domowej poprzez:

1. Zmianę postaw społeczeństwa wobec przemocy domowej.
2. Wzrost liczby osób przygotowanych do udzielania profesjonalnej pomocy osobom doznającym przemocy domowej.
3. Wzrost liczby osób przygotowanych do udzielania profesjonalnej pomocy osobom stosującym przemoc domową.
4. Spadek liczby przypadków przemocy domowej.
5. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy osobom doznającym przemocy domowej.
6. Zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy osobom stosującym przemoc domową.
7. Niwelowanie skutków przemocy domowej.
8. Wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.
9. Współpraca pomiędzy instytucjami i organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej.

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Środki własne Powiatu.
2. Dotacja z budżetu Państwa.
3. Środki samorządów gminnych wchodzących w strukturę Powiatu Aleksandrowskiego,
4. Innych źródła zewnętrzne.

Realizacja Programu uzależniona będzie od środków finansowych pozyskanych przez Powiat Aleksandrowski z budżetu państwa na ten cel.

VII. REALIZATORZY

Koordynatorem Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030 jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim, które współpracować będzie z lokalnymi samorządami, instytucjami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami, które zajmują się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

VIII. MONITORING

Informację z realizacji niniejszego Programu Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim składać będzie corocznie Radzie Powiatu Aleksandrowskiego wraz ze sprawozdaniem z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Aleksandrowie Kujawskim.

IX. ZAKOŃCZENIE

Nikt nie ma prawa znęcać się, poniżać, bić innych. Dlatego też przemoc domowa jest przestępstwem ściganym przez prawo. Każdy, kto wie lub jest świadkiem tego zjawiska powinien poinformować o tym odpowiednie służby, które są zobowiązane do ochrony osób doznających przemocy domowej.

Walka ze zjawiskiem przemocy domowej musi być i jest już realizowana w Powiecie Aleksandrowskim, natomiast opracowanie i realizacja niniejszego programu przyczyni się do usprawnienia systemu przeciwdziałania przemocy domowej, ograniczenia zjawiska przemocy domowej i towarzyszących mu innych zjawisk patologicznych oraz poprawy kondycji rodzin w Powiecie Aleksandrowskim.

PRZEWODNICZĄCY
RADY POWIATU
511122
Arkadiusz Świątkowski

